

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Jován László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a dr. Holobrádi Emese Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I. rendű alperes „felszámolás alatt” (I. rendű alperes címe) I. rendű, akinek pernyertessége érdekében beavatkozott a Zafir, Kristóf és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvéd iroda címe) által képviselt M. Kft.(beavatkozó címe), a személyesen eljáró II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. május 11. napján kelt 7.G.25.554/2005/24. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését megváltoztatja és a felperesek keresetét az I. rendű alperessel szemben is elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen az I. rendű alperesnek és a beavatkozónak személyenként 3.480.000,- (Hárommillió-négyszáznyolcvanezer) Ft első- és másodfokú költséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessék meg az I. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000,- (Kilencszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az államnak, az állami adóhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek az I. rendű alperes ügyvezetőjeként eljáró II. rendű alperesnek 2000-től 2003-ig rendszeresen adtak kölcsön pénzt, de az csak részben került írásbafoglalásra. Átvételi elismervény ellenében 2000. július 13-án az I. rendű felperes 4.000.000,-Ft-ot, 2000. december 22-én 4.215.000,-Ft-ot, 2002. szeptember 3-án 5.000.000,-Ft-ot, 2003. szeptember 13-án 4.000.000,-Ft-ot adott át a II. rendű alperesnek.

Az I. rendű alperes ügyvezetőjeként eljáró II. rendű alperes 2005. szeptember 1-jén saját váltót állított ki a felperesek javára, amelyben kötelezettséget vállalt az I. rendű alperes nevében arra, hogy 2005. szeptember 7. napjának 12 óráig a korábbi kölcsönügyletekből származó tartozásokat és kamatait megfizeti a felpereseknek, azaz az I. rendű felperesnek 86.000.000,-Ft-ot, a II. rendű felperesnek 25.000.000,-Ft-ot.

Az I. rendű alperes tulajdonában volt a T., külterületi 062/44., 062/45. és 062/46. hrsz.-ú ingatlanok. Az I. rendű alperesnél jelentős befolyással rendelkező üzletrész tulajdonosa volt a beavatkozó. Az I. rendű alperes 2005. szeptember 5-én taggyűlést tartott, ahol a tagok hozzájárultak ahhoz, hogy az ügyvezető adásvételi szerződés keretében eladja az I. rendű alperes tulajdonában lévő fenti három ingatlant, és tudomásul vették azt, hogy ezeket az ingatlanokat a beavatkozó vásárolja meg 390.000.000,-Ft áfa vételárért. Az ugyanezen a napon tartott taggyűlésen hozott határozat szerint az I. rendű alperes megvásárolta a beavatkozónak az I. rendű alperesi társaságban fennálló 25 %-át kitevő üzletrészt a névérték 10 %-ának megfelelő, azaz összesen 1.250.000,-Ft-ért. A következő határozatban a társaság egyhangúlag elhatározta az I. rendű alperes végelszámolását, kijelölték a végelszámolót, a végelszámolást a ... 41. számában, 2005. október 13-án tették közzé.

A taggyűlési határozatnak megfelelően az I. rendű alperes és a beavatkozó 2005. szeptember 5-én megkötötték a fenti ingatlanokra az adásvételi szerződést.

A felperesek 2005. október 11-én nyújtották be a keresetüket, eredetileg csak az I. rendű alperes ellen, majd az elsőfokú eljárás során kiterjesztették a keresetet a II. rendű alperesre is és a többször módosított keresetükben az alpereseket egyetemlegesen kérték kötelezni elsődlegesen az 1/1965. (I.24.) IM rendelet (Vár.) 28. § (1) és (2) bekezdése és a 78. §-a alapján az I. rendű alperest, a Vár. 28. §-ának (2) bekezdése, 78. §-a, 8. § és 9. §-a alapján a II. rendű alperest, az I. rendű felperesnek 86.000.000,-Ft, a II. rendű felperesnek 25.000.000,-Ft és mindkét összeg után 2005. szeptember 8-tól a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére. Másodlagos jogcímként a Ptk. 198. § (1) bekezdését, 242. §-át és az 523. § (1) bekezdését jelölték meg.

Az I. rendű alperes a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte. Elsődlegesen a váltóval szemben alaki kifogást terjesztett elő, mivel nem a váltón feltüntetett helyen és napon került kiállításra, ezért a váltó érvénytelen. A váltón szereplő időponttal és helyszínnel szemben a váltó B-n 2005. szeptember 6-án került aláírásra, amikor a II. rendű alperes - figyelemmel a 2005.

szeptember 5-én elhatározott végelszámolásra - az I. rendű alperest már nem képviselhetette, ezért a II. rendű alperes a váltók aláírásakor álképviselőként járt el.

Ezen túlmenően a váltó nem felel meg a Vár. 75. § 2. pontjában meghatározott saját váltó követelményének, mivel nem tartalmazza határozott pénzüsszeg fizetésére szóló feltétlen kötelezettségvállalást, mert a váltóban használt „fizessen meg” kifejezés miatt a váltó idegen váltónak minősül és így ún. vegyes váltónak, ami a bírói gyakorlat szerint nem minősül váltónak.

Vitatta azt is, hogy a váltókat fizetés végett bemutatták-e a felperesek.

Amennyiben az elsőfokú bíróság az alaki kifogásnak nem adna helyt, úgy hivatkozta arra, hogy mivel kölcsönügyletek biztosítása miatt került sor a váltó kiállítására, ezért fedezeti váltónak minősül, amely ellen a Vár. 17. §-a alapján az alapügyletből eredő kifogások előterjeszthetők.

Vitatta a kölcsön jogalapját és összepszerűségét is, figyelemmel arra, hogy az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 3. § (4) bekezdése és 4. § (2) bekezdése alapján csak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének engedélyével lehet befektetés céljából pénzüsszeget átadni és ilyen pénzügyi kiegészítő szolgáltatási tevékenységet végezni. Így a megkötött szerződések a Ptk. 215. § (3) bekezdése alapján érvénytelenek. Az átadott összegek azért sem minősülhetnek kölcsönnek, mert egyrészt a visszafizetési időpontot egyik elismervény sem tartalmazza, másrészt az I. rendű alperes könyvelésében sem szerepelnek ezek az összegek. Mindez pedig azt jelenti, hogy a Ptk. 206. § (5) bekezdése szerinti színlelt jogügyletről van szó.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a váltóban szereplő feltételek a jóerkölcsbe ütköznek, ezért azok a Ptk. 200. § (2) bekezdése értelmében semmisek.

Ezen túlmenően az összepszerűségből az I. rendű felperes vonatkozásában 29.000.000,-Ft-ot bizonyított okirattal, míg a II. rendű felperes követeléséből semmi nem került bizonyításra.

Az I. rendű alperesi beavatkozó ugyancsak a kereset elutasítását és a felperesek perkölségben történő marasztalását kérte. Az I. rendű alperes védekezését azzal egészítette ki, hogy a váltót legfeljebb tartozás elismerő nyilatkozatnak lehet tekinteni.

A II. rendű alperes a 2006. április 19-én tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a vele szemben támasztott keresetet elismeri. Az I. rendű alperestől 29.000.000,-Ft, a II. rendű alperestől 15.000.000,-Ft átvételét ismerte el. Előadta, hogy a váltókat 2005. szeptember 6-án írta alá az I. rendű alperes székhelyén. A 2006. október 25-én tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a felperesi követelést elismeri és ezen a tárgyaláson azt adta elő, hogy az I. rendű alperes nevében vette át ezeket a pénzeket.

A Pest Megyei Bíróság a 2007. május 11. napján kelt 7.G.25.554/2005/24. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 86.000.000,-Ft-ot és ennek 2005. szeptember 8-tól a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti törvényes kamatát, a II. rendű felperesnek 25.000.000,-Ft-ot és ennek 2001. szeptember 8-tól a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti törvényes kamatát. Kötelezte az I. rendű alperest és az alperesi beavatkozót, hogy egyetemlegesen 15 napon belül fizessenek meg a felperesek részére 3.000.000,-Ft

+ áfa ügyvédi költséget; továbbá külön felhívásra az államnak 900.000,-Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy elsődlegesen a váltó érvényességét vizsgálta és álláspontja szerint a váltó megfelel a Vár. 75. §-ában foglalt alaki követelményeknek, az alperes által vitatott 2. pontban foglaltaknak is. A saját váltó szövegezése egyértelmű, hogy abban az ügyvezető a cég nevében a céget felszólítja a váltó bemutatójának a fizetésre. A váltó kiállításának idejével kapcsolatban a bizonyítási eljárás során a II. rendű alperes a váltóban foglaltakkal ellentétben azt állította, hogy a váltó kiállítására 2005. szeptember 6-án került sor. Ezzel szemben a felperesek azt állították, hogy a váltó az abban foglaltaknak megfelelően 2001. (helyesen: 2005.) szeptember 1-jén lett kiállítva. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az okirattal szemben a váltó kiállításának dátuma más volt, mint ami a váltón szerepel. E bizonyítási kötelezettségüknek azonban nem tettek eleget. Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes nyilatkozatát nem tartotta elegendőnek a teljes bizonyító erővel rendelkező váltóban foglaltak megdöntésére. Ezen túlmenően az alperesek közvetett bizonyítékokra hivatkoztak, amelyek azonban az okirat valóságtartalmának megdöntésére nem elegendőek. Önmagában abból a körülményből, hogy az I. rendű alperes könyveiben nem szerepeltette a kölcsönként összegeket szemben a II. rendű alperessel, a felperesek nyilatkozatával, illetve az okiratban foglaltakkal, nem lehet következtetést levonni arra, hogy azt nem az I. rendű alperes érdekében használták fel. Az eset körülményeit mérlegelve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a magyar üzleti kultúra ismeretében nem szokatlan az, hogy egy vállalkozás könyvelése nem megfelelően van vezetve vagy egyáltalán nincs vezetve, valamint az sem, hogy a vállalkozások az esetleges kedvező banki konstrukciók ellenére is magánszemélyektől jelentős összegű kölcsönöket vesznek fel. Az sem szokatlan, hogy a magánszemélyek a piaci kamatokat jelentősen meghaladó kamatokért cserébe a pénzüket kockázatosabb vállalkozási szféránál helyezik el.

Mivel a perbeli váltókat az elsőfokú bíróság fedezeti váltónak minősítette, ezért az alapügyletből, azaz a kölcsönszerződésből eredő alperesi kifogást is vizsgálta. Ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy a II. rendű alperes és a beavatkozó álláspontja szerint a felperesek pénzügyi tevékenységet folytattak, amely csak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének engedélye alapján lett volna végezhető. Ezért a Ptk. 215. §-a szerint a kölcsönszerződések érvénytelenek és ezt az érvénytelenséget a váltóra is alkalmazni kell, figyelemmel a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontjára, a Hpt. 2. számú mellékletének III/22. számú pontjára és a Hpt. 3. § (4) bekezdésében foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek nem üzletszerűen nyújtottak pénzkölcsönt, mivel a felperesek és az I. rendű alperes minden egyes kölcsönszerződés megkötésekor egyedileg meghatározták a kölcsön nagyságát, a visszafizetés feltételeit és a kölcsön ellenértékét. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Hpt. üzletszerű tevékenységre vonatkozó szabályozása azokra az esetekre vonatkozik, amikor a kölcsönadó ugyanazon feltételek mellett nyújt rendszeresen kölcsönt. E feltételek harmadik személyek előre meg nem határozott csoportjára vonatkozik, a kölcsön feltételei teljesítése esetén bárki szerződést

köthet a pénzügyi tevékenységet folytatóval. A perbeli esetben kölcsön kizárólagos szereplők között jött létre, önmagában így a többször egymást követő szerződések nem minősülnek üzletszerűnek, így a felperesek nem folytattak pénzügyi tevékenységet.

Azt, hogy a kölcsönszerződések színlelték voltak, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alpereseknek kellett volna bizonyítani, ezt azonban az alperesek nem tudták bizonyítani.

A kölcsön ténye nem volt vitás. A kölcsönadó és a kölcsönvevő személye a felperesek és az I. rendű alperes voltak. Ennek megfelelően a kölcsönszerződések mögött nincs más szerződés és azok érvényesek is.

Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően nem találta elegendőnek az alperesek által becsatolt tevékenységet lezáró beszámolót, valamint az alperesek által ismertett körülményeket arra, hogy megállapítsa a kölcsönszerződések színlelt voltát.

A felperesi követelés összegszerűségével kapcsolatban előadta, hogy a II. rendű alperes a felperesek követelésének összegszerűségét elismerte. Ebben a körben szintén az alpereseket terhelte a Pp. 164. § alapján a bizonyítási kötelezettség, aminek ugyancsak nem tettek eleget, ezért az okiratok, valamint a II. rendű alperes nyilatkozata alapján határozta meg a perbeli követelés összegszerűségét.

Az elsőfokú bíróság a felpereseknek arra irányuló kérelmét, hogy az alpereseket egyetemlegesen kötelezze a váltókövetelés megfizetésére, elutasította, mivel a II. rendű alperes az I. rendű alperes nevében járt el.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával a felperesek keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalásukat.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a váltó alakiságával kapcsolatban azt állapította meg, hogy az megfelel a követelményeknek, állítását azonban semmivel nem indokolta és az ítéletből nem derül ki, hogy a saját váltónál miért megengedett az idegen váltóra jellemző szóhasználat. Álláspontja szerint a váltóhoz kapcsolódó szigorú és kiemelt jogkövetkezmények miatt a váltónak formailag is hibátlanul kell lennie.

A váltó kiállításának időpontjával kapcsolatban előadta, hogy az a bírói mérlegelés körébe tartozik, azonban álláspontja változatlanul az, hogy bár az I. rendű alperes közvetlen bizonyítékokkal nem rendelkezik, a közvetett bizonyítékok az erre vonatkozó előadását alátámasztják. A II. rendű alperes, az eljárás során egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a váltót szeptember 5-én írták vele alá. A II. rendű alperes, amikor még nem volt perbe vonva, 2005. november 18-án közjegyző előtt tett büntetőjogi nyilatkozattal megerősített vallomásaiban már azt mondta, hogy a váltót szeptember 6-án írta alá. Az elsőfokú bíróság nem értékelte, hogy az állítólag szeptember 1-jén aláírt váltóról sem a tulajdonosok, sem a társaság könyvelője a szeptember 5-i taggyűlésen nem tudott, annak ellenére, hogy az ügyvezetőnek semmilyen oka vagy indoka nem volt arra, hogy ezt eltitkolja. Az ügyben állítólag 30-40 kölcsönösszeg került átadásra, erről azonban okmányok kiállítására nem került sor. Ezzel szemben a taggyűlés előtt négy nappal kiállítják a váltót úgy, hogy négy nappal később a társaság végelszámolását határozzák el. Inkább az az életszerű, hogy amint a felperesek a végelszámolásról és az

ügyvezető megbízatásának megszűnéséről tudomást szereztek, váltót íratnak alá a II. rendű alperessel.

Az elsőfokú bíróság a színlelt jogviszony vizsgálatánál az I. rendű alperes és a beavatkozó erre vonatkozó előadását hibás okfejtéssel utasította el, amikor a könyvelés nem megfelelő vezetésére hivatkozott. Az I. rendű alperesnél a könyvelés szabályszerűen történt, külön könyvelőt is alkalmaztak. Nem könyvelendő tételek maradtak ki, vagy egy-egy kölcsön nem lett lekönyvelve, hanem egyáltalán semmiféle, a felperesek előadása szerint 30-40 alkalommal folyósított kölcsön nem szerepel a nyilvántartásban sem kölcsön, sem pénzfolyósítás vagy bármiféle pénzmozgás formájában. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozatlanul vélekedett úgy, hogy a II. rendű alperes a társaság nevében vette fel a kölcsönöket, majd magának megtartotta és nem könyvelte el. A helyes tényállásból az is kitűnik, hogy az I. rendű alperes soha semmilyen kölcsönt és kamatot a felperesek részére nem fizethetett volna, hiszen a tartozás nyilvántartásának hiányában nem lehetséges a kifizetés. A II. rendű alperes a kölcsönt legfeljebb saját részesedéséből, mint magánszemély tudta volna visszafizetni. A peres eljárásból az is megállapítható, hogy a társaságnak ilyen jellegű kölcsönökre nem volt szüksége. A II. rendű felperes által készített kimutatás szerint három éven keresztül havi rendszerességgel kisebb összegű kölcsönöket folyósított. A több százmilliós forgalmat lebonyolító I. rendű alperesnek nem lehetett szüksége 200.000,-Ft kölcsönre.

Álláspontja szerint valótlan a kölcsön tekintetében tett felperesi előadás. Az egymással baráti és üzleti viszonyban álló felperesek és a II. rendű alperes megállapodtak, hogy a II. rendű alperes baráti kölcsönt kap a felperesektől, amelyet a biztonság okáért részben úgy tüntetnek fel, mintha az I. rendű alperes részére történt volna a kölcsön folyósítása, és nem készült se szerződés, se bevételi pénztárbizonylat a pénz átadásáról, ezért nem volt meghatározva se a lejárat ideje, se a kamat mértéke.

Álláspontja szerint az ítéletnek az üzletszerű pénzkölcsönzéssel kapcsolatos indokolása sem helytálló, mivel a II. rendű felperes kimutatása szerint 33 alkalommal folyósított kölcsönt, ami megfelel az üzletszerűség fogalmának.

A színlelt szerződések jogkövetkezményei a felpereseket és a II. rendű alperest kell, hogy terheljék, az I. rendű alperes számára ez nem jelenthet hátrányt.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ténybelileg megalapozott, jogi okfejtése tekintetében teljeskörű. Az elsőfokú bíróság a felperesi kérelmet kimerítette, a felek által előterjesztett bizonyítási indítványoknak helyt adott, a bizonyítékok értékelése törvényes és aggálymentes, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására nincs törvényes alap. Nincs lehetőség az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére sem, mert az elsőfokú bíróság egyrészt az eljárási szabályok megtartásával folytatta le az eljárást; másrészt a felek által felajánlott bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat értékelési körébe vonta és a bizonyítás kiegészítése szükségtelen.

Az elsőfokú bíróság helyesen és következetesen alkalmazta a Pp. 164. § (1) bekezdésében meghatározott bizonyítási kötelezettséget és annak eredménytelensége esetén az ebből a félre háruló következményeket.

A Pest Megyei Bíróság az ítéletének indokolásában részletesen elemezte a felperesi kereseti kérelmeket és úgy ítélte meg, hogy az alternatívan előterjesztett kérelmek közül a váltótartozás megalapozott. Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte és megindokolta, hogy az alperesi és a beavatkozó kifogásokat miért nem tartotta megalapozottnak, indokolásában részletesen felhívta és megjelölte mindazokat a jogszabályokat, amelyeket a per eldöntésekor alkalmazott.

Az I. rendű alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdés alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, azaz a II. rendű alperesre vonatkozó döntést és az elsőfokú eljárás során az I. rendű alperes részéről előterjesztett Hpt.-re vonatkozó kifogás kapcsán a másodfokú bíróságnak nem kellett felülvizsgálnia a határozatot.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a II. rendű alperesre vonatkozóan a felperesi kereset vonatkozásában nem tartalmaz elutasítást, azonban az ítélet 9. oldalának az utolsó bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a felperesek kereseti kérelmét a II. rendű alperessel szemben elutasította. Önmagában azonban ez az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését nem indokolja, mert csak az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, a felperes pedig nem terjesztett elő fellebbezést, ezért az elsőfokú bíróság ítélete a II. rendű alperes vonatkozásában jogerős.

Az elsőfokú bíróság a tényállást érdemben helyesen állapította meg, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperes a kiállított váltó alapján fizetésre kötelezhető.

Az I. rendű alperes a fellebbezésében a váltó alakiságát az elsőfokú eljárás során előterjesztett indokokkal egyezően kifogásolta, azaz a váltó kiállításának időpontját és a fizetésre vonatkozó rendelkezést sérelmezte.

A Vár. 75. §-a rögzíti a saját váltó kellékeit, amely szerint tartalmaznia kell

1. a váltó elnevezést az okirat szövegében, és pedig az okirat kiállításának nyelvén;
2. a határozott pénzüsszeg fizetésére szóló feltétlen kötelezettségvállalást;
3. az esedékesség megjelölését;
4. a fizetési hely megjelölését;
5. annak a nevét, akinek részére vagy rendelkezésére kell a fizetést teljesíteni;
6. a váltó kiállítási napjának és helyének megjelölését;
7. a kiállító aláírását.

A 76. § szerint az az okirat, amelyből az előbbi megjelölt kellékek valamelyike hiányzik nem saját váltó.

Az a saját váltó, amely nem tartalmazza a 75. §-ban felsorolt kellékeket, nem minősül váltónak, a Vár. nem a váltó érvénytelenségéről szól, mivel ezt a jogi kategóriát nem használja.

A Vár. 75. § 6. pontja szerint a saját váltónak tartalmaznia kell a váltó kiállítási napjának és helyének megjelölését. Az állandó bírói gyakorlat szerint, hiánya érvénytelenné teszi a váltót, a valóságtól eltérő időpont megjelölése azonban nem, ezért a váltó érvényessége szempontjából a kiállítás időpontjának nincs jelentősége.

A Vár. 75. § 2. pontjában foglalt, az I. rendű alperes által a váltó kellékhianyosságára történő hivatkozása sem megalapozott. A saját váltó abban különbözik az idegen váltótól, hogy nem másnak szóló meghagyást, hanem fizetésre vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmaz; jelen esetben rögzítésre került, hogy:

„Ezen saját váltó alapján az általam jogszerűen képviselt E. Korlátolt Felelősségű Társaság fizessen meg 2005. szeptember 7. napjának déli 12 órájáig a cég székhelyén készpénzben, egyösszegben II.rendű felperes neve rendelvényes részére 25.000.000,-Ft-ot"; ezen kitétel pedig megfelel a Vár. 75. § 2. pontjában meghatározottaknak, ahogy azt az elsőfokú bíróság is megalapozottan állapította meg.

Az I. rendű alperes és az általa támogatott beavatkozó érdemben az alapjogviszony létét vitatták, annak színlelt voltára hivatkoztak, mivel álláspontjuk szerint a II. rendű alperes nem az I. rendű alperes nevében vette fel az összegeket a felperesektől. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperesek nem tudták bizonyítani azt, hogy a szerződések színlelték voltak, figyelemmel arra, hogy a kölcsönt ténye nem volt vitás, a kölcsönadó és a kölcsönvevő személyek a felperesek és az I. rendű alperes voltak.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokból azt állapította meg, hogy a kölcsön tényét vitatták, de pénz átadás ténye nem volt vitás; a felperesek a személyes meghallgatásuk során egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy nem kölcsönként adták a pénzt, hanem befektetési céllal.

A becsatolt átvételi elismervények közül kizárólag a 2002. szeptember 3-án kelt okiraton szerepel, hogy kölcsön címén került átvételre az összeg, míg a másik három átvételi elismervényen csak az szerepel, hogy kitől és milyen összeg átvételére került sor, valamint két okiraton a kamat mértéke került megjelölésre. Egyik okiraton sem szerepel viszont a visszafizetés határideje, ami a kölcsönszerződés szükségszerű tartalmi eleme.

A 2005. november 18-án készült közjegyzői okirat a II. rendű alperes büntetőjogi felelőssége tudatában tett tanúvallomását tartalmazza: "Miután a 2005. szeptember 5. napján megtartott taggyűlést követően kiderült, hogy a cég végelszámolását kezdeményezik a tulajdonosok, két hitelezőm, név szerint: I.rendű felperes neve és II.rendű felperes neve, akiktől az E.Kft. nevében vettem fel hiteleket, 2005. szeptember 6. napján felkerestek és arra vettek rá, hogy 2005. szeptember 1-jei



dátummal írjak alá egy 86.000.000,-Ft-ról és 25.000.000,-Ft-ról szóló váltót. Sajnos én ezt félelmemben, a kilátásba helyezett retorziók miatt alá is írtam anélkül, hogy erről a tulajdonostársakat értesítettem volna. Határozottan kijelentem, hogy ettől a két személytől én soha nem vettem fel ekkora összeget mint ami a váltón szerepel, de mint írtam a váltókat félelmemben írtam alá, ekkora összegről. I.rendű felperes neve és II.rendű felperes neve vonatkozásában bonyolult elszámolási megállapodás keretében a P. Kft.-vel kapcsolatosan - melyben feleségem révén magam is érdekeltséggel rendelkeztem - hosszú időre visszanyúló üzleti kapcsolatunk volt. Minden félnek követelései és beszámításai igényei vannak egymással szemben, így abban a vonatkozásban, hogy milyen összeggel tartozom I.rendű felperes nevenek és II.rendű felperes nevenak, az adatok végleges feldolgozásáig nem tudok kimerítően nyilatkozni, azonban az egészen biztos, hogy nagyságrendekkel kisebb tartozásom állhat csak fenn, mint amit a váltóban félelmemben elismertem. A helyzetet csak bonyolítja, hogy a P. Kft. és az E. Kft. könyvelését is ugyanaz a Kontor Márta készítette, mégsem lehet biztonsággal a két könyvelésből a követelések összegét rekonstruálni".

Ehhez képest a 2006. április 19-én tartott tárgyaláson a II. rendű alperes a meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy azért írta alá a váltót, mert el akarta ismerni a tartozást. Olyan idegállapotban volt, hogy nem is tudta felfogni, hogy van ez az egész. Előadta, hogy az I. rendű felperestől 2001. és 2003. között 29.000.000,-Ft-ot, a II. rendű alperestől 2003. és 2005. között 15.000.000,-Ft-ot vett át, és tagi hitelként az összegeket bevitte a cégbe, pontosabban 2002-ig vitte be ezeket az összegeket a cégbe. Az I. rendű alperes kérdésére előadta, hogy a tagi hitel visszafizetésre került a részére. A beavatkozó kérdésére pedig előadta, hogy úgy gondolta ezeket a visszafizetéseket, hogy "a saját osztaléka terhére oldja meg. Gyakorlatilag a cég az egy fedezet volt."

Azt észrevette, hogy szeptember 1-jei dátum szerepel, nem kényszerítették semmivel, nem szóltak. A felperes jogi képviselőjének kérdésére azt válaszolta, hogy a két magánszemélyt tájékoztatta a kölcsönökről, erről tudtak a végelszámolás előtt.

Elmondta még, hogy mint magánszemély kért 2003. és 2005. között pénzt, ami "azért nem lett átfuttatva a cégen, mert nem oda ment". A váltókon a teljes tartozás szerepel, amit elismert, azon is a teljes összeg szerepel. A II. rendű felperestől felvett kb. 15.000.000,-Ft magáncélú hitelt.

Az I. rendű alperes 2006. augusztus 9-én csatolta a 2005. január 1-től szeptember 4-ig terjedő üzleti évről a tevékenységet lezáró beszámolót, valamint annak kiegészítő mellékletét. Ebből megállapítható, hogy sem a hosszú lejáratra kapott kölcsönök, sem a rövid lejáratú kölcsönök, sem a váltótartozások között semmilyen összeg nem szerepel.

Az I. rendű alperesi társaság két magánszemély tagja, **P. E.** és **Sz. S.** egybehangzóan adták elő azt, hogy mindketten a végelszámolás előtti napokban szereztek tudomást arról, hogy a felperesek felé fennáll tartozás, annak pontos összegéről nem volt tudomásuk és a váltó kiállításáról jóval a végelszámolás elhatározását követően szereztek tudomást.

Az I. rendű alperes tulajdonosai és **K.Z-né** könyvelő egybehangzó vallomásából az derült ki, hogy 2005. szeptember 5-én, amikor az I. rendű alperes elhatározta a végelszámolását, nem esett szó a felperesek felé fennálló tartozásról.

**K.Z-né** tanú meghallgatásakor előadta, hogy 2000-ben és 2001-ben volt pénzmozgás a felperesektől, amiről nem tudott semmit; később jutott olyan információkhoz, amiből nem tudta, hogy ezt az alperes mint cég, vagy mint II. rendű alperes neve magánszemély vette fel. Amikor megkérdezte erről a II. rendű alperest úgy nyilatkozott, hogy ezt magánszemélyként fogja elszámolni. Ez pedig úgy történt az első időkben, hogy tagi kölcsönként lett bevételezve.

A II. rendű alperes közjegyző előtt tett nyilatkozata, az eljárás során tett személyes előadása, az I. rendű alperes tagjainak és a könyvelőnek a tanúvallomása, a végelszámolás előtti mérleg, a végelszámolás körülményei, a felszámoló perbeli nyilatkozatai alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az I. rendű alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes nem az I. rendű alperes nevében vette át az összegeket a felperesektől.

Mindezek alapján mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelmek megalapozatlanok, mert a II. rendű alperes a felperesekkel a Ptk. 206. § (5) bekezdésében szabályozott színlelt szerződést kötött, ezért arra a felperesek az I. rendű alperessel szemben semmilyen jogcímen nem tarthatnak igényt.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesek keresetét az I. rendű alperessel szemben is elutasította.

Az I. rendű alperes fellebbezésének eredményességére tekintettel kötelezte a másodfokú bíróság a felpereseket, a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § és a 83. § (1) bekezdése alapján az első- és másodfokú eljárás során felmerült költségek megfizetésére, amiből 1.980.000,-Ft az elsőfokú eljárás során és 1.500.000,-Ft a másodfokú eljárás során felmerült ügyvédi munkadíj, és mindkét összeg tartalmazza az általános forgalmi adót is.

Az I. rendű alperes illetékfeljegyzési jogára és a felperesek peresztességére tekintettel kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (4) bekezdése alapján a felpereseket az eljárási illeték megfizetésére.

Az I. rendű alperesnek az illetékfeljegyzési jogára tekintettel a fellebbezésén eljárási illetéket nem kellett volna lerónia, ezért azt az Itv. 80. § i) pontja alapján az állami adóhatóságtól visszaigényelheti.

Budapest, 2007. év november hó 29. napján

álíknásné dr. Míka Ágnes sk.  
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.  
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.  
bíró

A kiadmány híteléül:

bírósnági tísztvíselő